

Referat fra MINFORSK styringsgruppemøte 29 Juni (kl. 1330-1530)

Deltagere: Ingvald Strømmen (NTNU), Torstein Haarberg (SINTEF), Roar Sandøy (Sibelco), Tom Heldal (NGU, stedfortredende for Morten Smelror), Jack Ødegård (SINTEF/møteleder/sekretær), Frank Priesemann (Rana Gruber AS, stedfortredende for Gunnar Moe) og Tronn Hansen (Norges Forskningsråd), de to sistnevnte deltok over telefon.

Før møtet var det kommet inn kommentarer fra Torstein, Roar, Ingvald og Tronn (se kopi av innspill i vedlegg).

Møtet ble gjennomført med avgivelse av kommentarer i en ”runde rundt bordet”. Møtet avsluttet med en kort, generell diskusjon og avklaring ifht ønsket fremdrift.

Generelle kommentarer:

Styringsgruppen slutter seg i hovedsak til kommentarene mottatt fra referansegruppens gjennomgang.

- Underlagsdokumentet er et godt utgangspunkt for videre utvikling, men bør være mer strategisk vinklet
- Dette bør ikke fremstå som et bransjeutviklingsprogram, det må være både et strategisk nasjonalt og internasjonalt perspektiv innbakt i dette, som skal dekke langt bredere enn bransjens egne behov
- Den nordiske- og nordområde-dimensjon i dette bør tydeligere frem
- Rapporten bør nedkortes/kondenseres betydelig
- Det etterlyses mer løft og spenst
- Forskningsområdene bør ikke være på for detaljert nivå (gruppere sammen til mer overordnede områder?)
- Fokus på utdanning og kompetansebygging, også i bedriftene
- Synliggjøre bedriftenes egen FoU kunnskapsbase

Frist for neste revisjon av dokumentet og oversendelse til Forskningsrådet utsatt til 15 August for å gi bedre tid til god og fullstendig revisjon.

Kommentarer fra den enkelte:

Roar Sandøy (Sibelco):

- Må gis sterkere preg av å være et salgsdokument
- Bedre ”jording” av angivelsene av verdiskapingspotensialet (kap. 9) (fremstår som noe urealistiske)
- Tam målsetting
- Vise klarere sammenheng mellom utviklingstrekk, målsetning, og satsings-/forskningsområder
- Kort henvisning til den nye Mineralloven og de avklaringer og forbedringer (knyttet til endel rammevilkår) som ligger deri + dens krav til økt kompetanse i næringen
- Fokus rundt 3 hovedpilarer; økt konsum/geopolitisk situasjon, vanskeligere tilgjengelige forekomster, økte miljøkrav og energikostnader
- Være tydeligere på hvor vi ligger ifht forskningsfronten innen de ulike tema

- Diskuterer gjerne hvordan selskaper med utenlandske eiere (og med FoU sentra utenfor Norge) bør tiltrekkes av MINFORSK-initiativet (og etterhvert forhåpentligvis programmet)

Ingvald Strømmen (NTNU):

- Bra dokument/utgangspunkt, men noe omfattende....
- NB: Forskingsbasert utdanning (styrke master- og doktorgradsutdanningen)
- Vurdere "industriell økologi"-betraktninger som en del av programmet (sterkt miljø ved NTNU på dette området)
- Foreslår at *ocean mining* løftes sterkere frem (industriell interesse for dette feltet blir det sagt)
- Se nærmere på mekanismer for økt industriengasjement inn mot programmet (jfr. Petroleumssektoren)
 - o Ifbm dette, identifisere "flaggbærere" for MINFORSK fra industrien (eks. Stein Lier Hanssen, og hos bransjens egne folk)

Torstein Haarberg (SINTEF):

- Rapportutkastet er et godt utgangspunkt, men for detaljert og omfattende
- Bør ha en kort (2-3s) executive summary innledningsvis
- Savner LØFTET (noe grått og traust)
- Dette handler i bunn og grunn om ressursforvaltning og at mineralindustrien er, og i fremtiden vil være, en sterk kunnskapsnæring
- Få tydeligere frem *driverne* på globalt, europeisk og nordisk/barents-nivå
- I innledning til kap 5 savnes en diskusjon vedr. kriteriene for valg av de tematiske områdene (se egen slide på dette)
- Koble råstoff-forekomster til de muliggjørende teknologiene (bio, ikt, nano/avanserte matr.); en basis for de muliggjørende teknologiene som ikt og nano/avanserte matr.
- Vedrørende nordisk/barentssamarbeid, følg opp regjeringens Nordområdemelding (som er ventet snart)

Frank Priesemann (Rana Gruber AS):

- Dokumentet må kortes ned betraktelig
- Leser dette som en konkurranse om forsknings"oppmerksomhet"/midler mellom forskningsinstitusjonene på den ene siden og industrien på den andre (replikk fra Jack: det er selvsagt ikke tilsiktet. Dette skal være næringsdrevet, fremtidsrettet, og ha høy relevans for industrien/bransjen. Like viktig med kompetansebygging i og for industrien som ved forskningsinstitusjonene. Dog helt avgjørende med fokus på utdanning ved Universitetene.)
- Stor mangel på fagfolk = NB på utdanningselementet!
- Vedr. verdiskaping, viktig å presisere at det her er snakk om verdiskaping for Norge
 - o Tenke hele verdikjeder med foredling også i Norge
- Viktig å få med at bedriftene selv har betydelig kompetanse og egne forskningssentre (supplere med statistiske data)

Tom Heldal (NGU):

- Sterkere strategisk spissing
- Fokus på utdanning
- Slutter seg forøvrig til de andres kommentarer

Tronn Hansen (Norges Forskningsråd):

- Formatet bør være mer strategisk/begrunnende (sammenhengen mellom økonomisk potensial og kompetanse)
- Satse på de sterke sidene og kompensere for de svake....
- Se på nye virkemidler, f.eks i retning av ”kommersialisering” og ”demonstrasjonsprosjekter” (+ nærings PhD’er [kommentar fra Roar])

- Endelig beslutning om MINFORSK fremmes som eget program i budsjettet for 2013, tas mot slutten av inneværende år. Hvis det blir slik, nedsettes et programstyre på vårparten 2012. Gitt at dette følges opp med bevilgninger i statsbudsjettet for 2013, vil første utlysning kunne komme med søknadsfrist ca Febr. 2013 og prosjektoppstart rundt sommeren 2013.

- Forskningsrådet vil møte NHD drøfte FoU og kompetanse knyttet til mineralstrategien i slutten av August. Det er forventet at MINFORSK vil bli et viktig underlagsdokument, og at en velutviklet strategi knyttet til FoU og kompetanse vil kunne gi NHD insitament til å raskt kunne operasjonalisere sin strategi på området gjennom bevilgning til et forskningsprogram.

Oppsummering:

Siden vi nå står på terskelen til sommerferien, så ingen noen grunn til å presse igjennom en leveranse til Forskningsrådet innen 1 Juli (som opprinnelig planlagt). Det ble bestemt at ny frist settes til 15 August. En revidert rapport kommer på ny runde til referansegruppe + styringsgruppe noen dager i forkant.

Innspill fra referansegruppa pluss styringsgruppa vil bli lagt til grunn i revisjonen av dokumentet.

Det siktes inn mot å ferdigstille underlagsrapporten primo Oktober.

MINFORSK prosessen foreslås avsluttet med en siste workshop siste uken i September med en gjennomgang av rapporten og feedback fra aktørene. Et tilleggsmoment i denne workshop kan være å allerede nå begynne forberede de første prosjektene for programmet.

Trondheim 30.06.2011

Jack Ødegård